

POSTANOWIENIE

27 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marta Romańska

na posiedzeniu niejawnym 27 marca 2025 r. w Warszawie

w sprawie z wniosku M.B.

z udziałem D.M.

o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką
oraz o zmianę postanowienia w przedmiocie władzy rodzicielskiej nad małoletnim
I.M.,

oraz z wniosku D.M.

z udziałem M.B.

o zmianę postanowienia w przedmiocie władzy rodzicielskiej nad małoletnim I.M.,
na skutek wystąpienia przez Sąd Rejonowy w Zgierzu
postanowieniem z 10 lutego 2025 r., III Nsm 789/24,

o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,

odmawia przekazania sprawy sądowi równorzędnemu.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 10 lutego 2025 r. Sąd Rejonowy w Zgierzu wystąpił do Sądu Najwyższego o przekazanie innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 44¹ § 1 i 2 k.p.c., sprawy z połączonych wniosków M.B. o odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej oraz o zmianę postanowienia w przedmiocie władzy rodzicielskiej nad I.M. oraz z wniosku D.M. o zmianę postanowienia w przedmiocie władzy rodzicielskiej nad I.M.

Sąd Rejonowy stwierdził, że postanowieniem z 4 marca 2024 r. Sąd Rejonowy w Złotowie ustalił, że władza rodzicielska nad małoletnim I.M. będzie przysługiwała obojgu rodzicom, tj. matce M.B. i ojcu D.M. w równy sposób, ustalił miejsce zamieszkania dziecka w każdorazowym miejscu zamieszkania matki, powierzył obojgu rodzicom wykonywanie władzy rodzicielskiej nad dzieckiem poprzez ustanowienie nad nim pieczy naprzemiennej w ten sposób, że każdy z rodziców będzie miał pod swoją pieczęją małoletniego przez tydzień.

W Sądzie Rejonowym w Zgierzu toczy się aktualnie sprawa III Nsm 789/24 w przedmiocie odebrania osoby podlegającej władzy rodzicielskiej oraz zmiany postanowienia w przedmiocie władzy rodzicielskiej nad małoletnim I.M. Właściwość Sądu Rejonowego w Zgierzu do jej rozpoznania wynika z tego, że matka I.M. przeprowadziła się do X. Ze sprawozdania z wywiadu kuratora sądowego przeprowadzonego 7 lutego 2025 r. wynika jednak, że aktualnym centrum życiowym małoletniego I.M. jest *de facto* Y. odległy od X. o około 300 kilometrów. W tej miejscowości małoletni wypełnia obowiązek szkolny, nawiązał bliskie relacje koleżeńskie oraz realizuje szereg zajęć pozaszkolnych (miedzy innymi treningi piłki nożnej i zajęcia szachowe).

Sąd Rejonowy w Zgierzu nieprawomocnym postanowieniem z 10 lutego 2025 r. ustalił, że miejscem zamieszkania małoletniego I.M. będzie każdorazowe miejsce zamieszkania ojca. Sąd ten stwierdził, że prawdopodobnie w sprawie będzie konieczne wyznaczenie kilku terminów rozpraw oraz wysłuchanie małoletniego I.M., przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychologa z udziałem małoletniego. Wnioskowani przez uczestników postępowania świadkowie zamieszkują w X. bądź okolicach. W tych okolicznościach w ocenie Sądu Rejonowego w Zgierzu w celu zapewnienia sprawnego i efektywnego postępowania, realizującego standard dobra dziecka, zasadne jest przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w Złotowie, a podstawę u temu tworzy art. 44¹ § 1 k.p.c., upoważniający Sąd Najwyższy do takiego przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu z sądem występującym, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Występując o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, Sąd Rejonowy powołał się na art. 44¹ § 1 k.p.c., a zatem dobro wymiaru sprawiedliwości, w szczególności wzgląd na postrzeganie sądu jako bezstronnego. Żadna z okoliczności przytoczonych w motywach wniosku nie przemawia za tym, żeby prowadzenie sprawy przez Sąd Rejonowy w Zgierzu miało zagrażać wizerunkowi wymiaru sprawiedliwości. W orzecznictwie ustalony jest pogląd, że wzgląd na sprawność postępowania co do zasady nie tworzy konieczności przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu na podstawie art. 44¹ k.p.c.

Sprawy z zakresu prawa rodzinnego, opiekuńczego i kurateli określone w Dziale II, Tytułu II Księgi drugiej Kodeksu postępowania cywilnego są rozpoznawane w trybie nieprocesowym, a w tym postępowaniu zastosowanie znajduje art. 508 § 2 k.p.c., w którym ustawodawca przewidział możliwość przekazania sprawy do innego sądu równorzędnego ze względów celowościowych. Jest to jednak kompetencja sądu przełożonego nad właściwym w sprawie, nie zaś Sądu Najwyższego.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 44¹ k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

(M.M.)

[a.ł.]